

Fizyoterapi faaliyetine ilişkin olarak tutulması gereken defter türü ve ÖKC kullanma zorunluluğu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	36486581-120[38404182718]-E.38199
Tarih	05.10.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Diyarbakır Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 36486581-120[38404182718]-E.38199

05.10.2018

Konu : Fizyoterapi Hizmetlerinin Vergilendirilmesi

İlgi dilekçeniz ile, 8/1/2018 tarihinde başlamış olduğunuz fizyoterapi hizmetleri (tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan fizyoterapi, ergoterapi vb.) faaliyetinize ilişkin tutmanız gereken defter türünün işletme defteri mi, yoksa serbest meslek defteri mi olması gerektiği, işletme defteri olması durumunda ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğunun bulunup bulunmadığı hususunda Başkanlığımızdan bilgi talep ettiğiniz anlaşılmıştır.

A) GELİR VERGİSİ KANUNU UYGULAMASI

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

- 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır." hükmüne yer verilmiş olup dördüncü fıkrasında ise; "Ticari kazanç, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve bu Kanunda yazılı gerçek (Bilanço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edilir.",

- 65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır. ...",

66 ıncı maddesinin birinci fıkrasında ise; "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez..."

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, fizyoterapi hizmetini ticari bir organizasyon ve sermaye unsuru hakim olmaksızın, şahsi mesaiye ve ilmi veya mesleki bilgiye dayanarak kendi nam ve hesabınıza devamlılık gösterecek şekilde yapmanız halinde bu faaliyetinizin serbest meslek faaliyeti kapsamında değerlendirilerek serbest meslek kazancının tespitine ilişkin hükümlere göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

B) VERGİ USUL KANUNU UYGULAMASI

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153 üncü maddesinde, "Aşağıda yazılı mükelleflerden işe başlayanlar keyfiyeti vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar:

1. Vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı;

2. Serbest meslek erbabı;

..."

210 uncu maddesinde, "Serbest meslek erbabı bir (Kazanç defteri) tutarlar.

Bu defterin bir tarafına giderler, diğer tarafına da hasılat kaydolunur.

Defterin gider tarafına, yapılan giderlerin nev'i ile yapıldığı tarih ve hasılat tarafına ise ücretin alındığı tarih ve miktarı ile kimden alındığı yazılır.

Hekimler diledikleri takdirde, yukarıda yazılı malumatı protokol defterinde göstermek şartıyla ayrı kazanç defteri tutmayabilirler."

236 ncı maddesinde, "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu

istemek ve almak mecburiyetindedir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Buna göre, serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetine ilişkin olarak tahsil ettiği bedeller için serbest meslek makbuzu düzenlemek ve mesleki faaliyetlerine ilişkin olarak serbest meslek kazanç defteri tutmak zorundadır.

Diğer taraftan, 379 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile serbest meslek faaliyeti icra eden hekimlerin (diş hekimleri ile veteriner hekimler dahil), iş yerlerinde anılan Tebliğde belirtilen özellikleri haiz kredi kartı okuyucuları (POS) bulundurmaları ve kredi kartı ile yapılan ödemelerde bu cihazları kullanmaları zorunluluğu getirilmiş ve bu cihazlarla düzenlenecek POS fişlerinin, anılan mükelleflerce yürütülen serbest meslek faaliyetlerinde Vergi Usul Kanunu uyarınca düzenlenmiş "serbest meslek makbuzu" olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, serbest meslek erbabının müşterilerine verdiği hizmetten dolayı tahsil ettiği bedeller için serbest meslek makbuzu düzenlemesi zorunlu olup, sadece serbest meslek faaliyeti icra eden hekimlerin (diş hekimleri ile veteriner hekimler dahil) iş yerlerinde bulundurmak ve kullanmak zorunda oldukları POS cihazları ile düzenlenen POS fişleri serbest meslek makbuzu olarak kabul edilmiştir.

Öte yandan, fizyoterapi hizmetleri verenlerin sabit veya seyyar POS cihazları ile tahsilat yapıp yapamayacakları konusunda vergi mevzuatında bir belirleme yapılmamıştır. Ancak kullanılması durumunda tahsilat gerçekleşmiş sayılacağından mesleki faaliyet ücretine tekabül eden kısım için serbest meslek makbuzu düzenlenmesi zorunludur.

C) ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZ UYGULAMASI

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanunla perakende ticaretle uğraşan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tacirlere Vergi Usul Kanununa göre fatura verme mecburiyeti olmayan satışlarının belgelendirilmesi için ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti getirilmiştir.

2001/1 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında İç Genelgede, yeminli mali müşavir, avukat, mimar, mühendis, doktor gibi kişilerin serbest meslek erbabı olmaları sebebiyle 3100 sayılı Kanun kapsamına girmediklerinden ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetlerinin bulunmadığı açıklanmış bulunmaktadır.

Öte yandan 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinin ÖKC'lerden düzenlenebilecek diğer belgeler başlıklı 12 nci maddesinde "(1) ... ÖKC fişi dışında kalan ve 213 sayılı Kanun kapsamına giren fatura, gider pusulası, giriş ve yolcu taşıma biletleri, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu belgelerinin de

düzenlenebilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, Bakanlığımıza tanınan yetkiler çerçevesinde, 213 sayılı Kanun kapsamına söz konusu belgelerin, bu belgelerde yer alması gereken zorunlu bilgileri ihtiva etmesi, düzenlenen belgelerin bir örneklerinin ÖKC'nin ilgili elektronik hafıza birimlerinde belge türleri itibariyle ayrımı yapılabilecek şekilde muhafaza edilmesi ve ÖKC mali raporlarında bu belgelere ilişkin mali bilgilerin de ayrıca gösterilmesi şartıyla, 1/7/2018 tarihinden itibaren bilgisayar bağlantılı sistem mahiyetindeki eski nesil ÖKC'ler ve YN ÖKC'lerden de düzenlenebilecektir..." denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, bağımsız ticari bir faaliyetle uğraşmamanız ve ticari bir organizasyona dahil olmamanız halinde, serbest meslek faaliyetiniz dolayısıyla ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz bulunmamakta olup mesleki faaliyetinize ilişkin yapacağınız her türlü tahsilat için serbest meslek makbuzu düzenlemeniz zorunludur. Ancak 483 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğinde de belirtildiği üzere 1/7/2018 tarihinden itibaren ÖKC'lerden serbest meslek makbuzu düzenlenebilmesi mümkün bulunduğundan isteğe bağlı olarak ödeme kaydedici cihaz kullanabileceğiniz tabidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026